

BR

Projekt

z dnia 17 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

BURMISTRZ MIASTA

Maciej Paweł Bednarko

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA GRAJEWO**

z dnia 16 grudnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Grajewo na lata 2025–2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, 742, 743, 858, 1572) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć do realizacji Miejski Program Wspierania Rodziny w Mieście Grajewo na lata 2025–2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Grajewo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Przewodnicząca Rady Miasta

Monika Stefańska

Sporządził:

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
Barbara Piętkowska

*Pod względem formalno-prawnym
mogę nie wnosić*

RADCA PRAWNY
Barbara Dąbrowska

MIEJSKI PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE GRAJEWO NA LATA 2025-2027

Mops
GRAJEWO

wspieramy

Grajewo 2024

1. WPROWADZENIE

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, które najsilniej oddziałuje na kształtowanie jego osobowości, poglądów, tworzenie systemu wartości oraz wiarę we własne możliwości. Kluczową rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami a dziećmi, oparte na wzajemnym zrozumieniu, szacunku i miłości. Naturalne środowisko życia dziecka ma największy wpływ na jego rozwój w każdej sferze – emocjonalnej, intelektualnej i poznawczej. Wpływ ten utrzymuje się przez długi czas, ponieważ rodzina jest dla dziecka podstawowym środowiskiem wychowawczym. To w rodzinie dziecko uczy się, jak traktować siebie oraz innych, nabywa określone wartości i normy, które następnie realizuje.

Jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje instytucje i służby odpowiedzialne za wspieranie rodziny zobowiązane są do podjęcia określonych działań na jej rzecz. Problemy występujące w rodzinach są często złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszą również problemy ubóstwa i długotrwałego bezrobocia. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych oraz przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną. Działania podejmowane w stosunku do rodzin muszą opierać się na sprecyzowanym planie działania. Praca z rodziną przez przedstawicieli służb społecznych powinna być wspierana przez otoczenie – zarówno najbliższą, jak i dalszą rodzinę, oraz wymaga aktywności ze strony samej rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną, kompetentną oraz obiektywną kadrę, a także podejmowana możliwie jak najwcześniej. W organizowaniu różnorodnych form wsparcia dla rodzin wieloprotymowych należy doceniać oraz konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczo-wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i pomagać jej w pełnieniu tych ról.

Miejski Program Wspierania Rodziny w mieście Grajewo na lata 2025-2027, zwany dalej Programem, został opracowany w związku z obowiązkiem ustawowym wynikającym z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy

zastępczej, zgodnie z którym opracowanie i realizacja trzyletnich programów jest zadaniem własnym gminy w zakresie wspierania rodziny.

Na terenie miasta Grajewo zadania z zakresu wspierania rodziny realizowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie. Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 jest kontynuacją Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024.

Podstawowym założeniem Programu Wspierania Rodziny w mieście Grajewo na lata 2025-2027 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przedstawienie propozycji zadań w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną. Celem programu jest przywrócenie zdolności rodziny do pełnienia tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie jej wsparcia w zakresie opieki i wychowania dzieci.

2. PODSTAWA PRAWNA

Akty prawne, na podstawie których opracowano Miejski Program Wspierania Rodziny w mieście Grajewo na lata 2025–2027:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

3. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W MIEŚCIE GRAJEWO

Grajewo to miasto leżące w północno-wschodniej Polsce, w województwie podlaskim. Według danych Urzędu Miasta Grajewo, w latach 2021-2023 liczba ludności wykazuje tendencję spadkową, a główną przyczyną tej sytuacji była migracja ludności oraz ujemny przyrost naturalny.

Mieszkańcy Grajewa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
ROK 2021			
Zameldowani na pobyt stały	20354	9733	10621
Zameldowani na pobyt tymczasowy	324	167	157
ROK 2022			
Zameldowani na pobyt stały	20059	9562	10497
Zameldowani na pobyt tymczasowy	303	147	156
ROK 2023			
Zameldowani na pobyt stały	19757	9411	10346
Zameldowani na pobyt tymczasowy	286	132	154

Z kolei, na dzień 31 grudnia 2023 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 896 osoby bezrobotne, w tym 450 kobiet i 446 mężczyzn. Wśród osób bezrobotnych prawo do zasiłku miało 168 osób.

Mówiąc o przyczynach trudnej sytuacji życiowej osób zgłaszających się po pomoc do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie, należy przeanalizować dane dotyczące przyznawania pomocy mieszkańcom Grajewa.

Według art. 7 ustawy o pomocy społecznej, najczęstszymi powodami przyznawania pomocy są: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa, wielodzietność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, rodziny niepełne, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, alkoholizm, narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zdarzenia losowe, sytuacje kryzysowe, klęski żywiołowe lub ekologiczne.

Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kierowanie lokalną polityką społeczną w mieście Grajewo koordynuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Ośrodek ten jest

inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym środowisko na rzecz osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Przyczyny udzielania wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych rodzin i osób z terenu miasta Grajewo w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin/osób w rodzinie, którym udzielono pomocy		
		2021	2022	2023
1.	Ubóstwo	377/884	351/860	377/889
2.	Sieroctwo	0	0	0
3.	Bezdomność	9/9	9/9	9/9
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	51/268	50/282	64/355
5.	Bezrobocie	259/758	239/711	243/718
6.	Niepełnosprawność	201/203	175/254	206/324
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	186/258	159/235	183/257
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego- ogółem	104/387	90/368	99/403
9.	Przemoc w rodzinie	1/6	1/4	1/4
10.	Alkoholizm	20/33	15/26	16/34
11.	Narkomania	4/4	1/1	0
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2/2	2/3	3/3
13.	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	1/2	0
14.	Zdarzenie losowe	0	0	1/3

Z powyższych danych wynika, że najczęstszymi powodami udzielania pomocy były: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, a także potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności. Znaczną grupę osób korzystających z pomocy stanowią osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osoby wymagające stałego leczenia specjalistycznego. Często w jednej rodzinie występuje kilka problemów jednocześnie, co utrudnia proces pomocy.

Ustawa o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej umożliwia udzielanie wsparcia rodzinom dysfunkcyjnym w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez przydzielenie asystenta rodziny. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Grajewie zatrudnionych jest dwóch asystentów rodziny, którzy współpracują z rodzinami nad poprawą ich umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.

Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny w roku 2022 i 2023 przedstawia poniższą tabelę:

ROK 2022		ROK 2023	
Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
29	86	28	78

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina ma obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Miasto Grajewo częściowo finansuje koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2021-2023 przedstawia poniższą tabelę:

ROK	Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci w pieczy instytucjonalnej
2021	11	6
2022	16	8
2023	19	6

Z danych tych wynika, że liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej wzrosła w ostatnich trzech latach.

Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej odpowiada za zapewnienie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą domową, udzielanie im pomocy oraz dostarczanie kompleksowej informacji o ich sytuacji prawnej i dostępnych środkach działania.

Dane na temat liczby wdrożonych oraz zakończonych procedur „Niebieskiej Karty” w rodzinach z terenu miasta Grajewo w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela:

ROK	Ilość wdrożonych „Niebieskich Kart”	Ilość zakończonych „Niebieskich Kart”
2021	63	44
2022	63	76
2023	55	75

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest metodą strategiczną, która odgrywa kluczową rolę w kompleksowym określaniu mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń. Jest to narzędzie badawcze, które umożliwia zdiagnozowanie obecnej sytuacji oraz prognozowanie jej przyszłych skutków. Analiza ta polega na identyfikowaniu czterech wymienionych grup czynników i ocenie ich wpływu na sytuację w mieście Grajewo, zarówno pozytywnego, jak i negatywnego.

Mocne strony

- Dobre rozeznanie i doświadczenie lokalnych instytucji w pracy z rodzinami.
- Wypracowany system współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodziny (policja, sąd, PCPR, oświata, służba zdrowia, PPP, PUP).
- Dobrze przygotowana kadra instytucji działających na rzecz rodziny, stale doskonaląca swoje umiejętności.
- Możliwość współpracy z asystentem rodziny.
- Rozwinięte poradnictwo prawne i psychologiczne.
- Obowiązujące strategie i programy wsparcia.
- Działalność Ośrodka Leczenia Alkoholizmu i Narkomanii przy MOPS, w tym klub „Zdrowie i Trzeźwość”.
- Funkcjonowanie świetlicy środowiskowej „Przystań”.
- Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- „Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem”.
- Rozwinięta baza obiektów sportowych oraz sieć placówek opiekuńczych i oświatowych (żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe).
- Szeroka oferta zajęć dla dzieci organizowanych przez MOSiR, GCK i Publiczną Bibliotekę Miejską.
- Aktywność organizacji pozarządowych oraz rozwijający się wolontariat.

Słabe strony

- Bezradność i niskie kwalifikacje opiekuńczo-wychowawcze rodziców.
- Bierna postawa rodzin i brak ich zaangażowania w rozwiązywanie problemów, niechęć do współpracy.
- Brak rodzin wspierających.
- Uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) oraz brak współpracy w rozwiązywaniu problemów.
- Wyuczona bezradność i roszczeniowość podopiecznych MOPS.
- Ograniczona liczba miejsc w funkcjonujących rodzinach zastępczych.
- Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucenie autorytetu szkoły i nauczycieli.
- Wysoki poziom bezrobocia.
- Wysoki wskaźnik ubóstwa.
- Brak motywacji do wyjścia z uzależnienia.

Szanse

- Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodziny.
- Wzrost świadomości i wiedzy na temat pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziny.
- Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację działań.
- Realizowanie działań o charakterze interdyscyplinarnym na rzecz rodziny.
- Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Rozwijająca się i bogata oferta miasta sprzyjająca rozwijaniu zainteresowań oraz kreatywnemu spędzaniu czasu wolnego.
- Szeroki wachlarz usług realizowanych na rzecz rodziny.
- Podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami.

Zagrożenia

- Wzrost kosztów utrzymania rodzin.
- Rozpad związków: rozwody, separacje, wyjazdy za granicę.
- Słabnięcie więzi rodzinnych oraz tradycji rodzinnych.

- Nasilenie negatywnych zjawisk, takich jak alkoholizm, narkomania i nadmierne korzystanie z Internetu.
- Wypalenie zawodowe pracowników.
- Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”.
- Starzenie się społeczeństwa.
- Wzrost ryzyka zaburzeń psychicznych oraz zachowań suicydalnych wśród dzieci i młodzieży.
- Brak perspektyw zatrudnienia zgodnego z aspiracjami młodych ludzi.
- Nieumiejętność szukania wsparcia przez rodziny dysfunkcyjne.
- Zjawisko przemocy w rodzinie jako czynnik dezorganizacji rodzin i umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.
- Niedostosowany lub mało skuteczny system prawny, utrudniający szybkie i skuteczne reagowanie na problemy.
- Zagrożające i aspołeczne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

5. PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE GRAJEWO NA LATA 2025-2027

Miejski Program Wspierania Rodziny w Grajewie wyznacza zadania, które mają na celu zmniejszenie skali problemów społecznych w zakresie wsparcia rodzin. Program obejmuje działania zmierzające do poprawy sytuacji rodzin w mieście, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych.

CEL GŁÓWNY

Stworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapewnienie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin.
2. Wspomaganie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
3. Ograniczenie sytuacji kryzysowych w rodzinach wynikających z uzależnień i współuzależnień.
4. Wzmacnianie systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.

5. Wspieranie kobiet w ciąży oraz rodzin, szczególnie w przypadkach ciąż powikłanych i sytuacji po niepowodzeniach położniczych.

6. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Działania zawarte w Miejskim Programie Wspierania Rodziny w Grajewie będą realizowane w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2027 r.

1. Zapewnienie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin.	
Działania	Realizatorzy
Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą MOPS.	MOPS w Grajewie
Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych.	MOPS w Grajewie
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia.	MOPS w Grajewie
Objęcie dzieci i młodzieży programem dożywiania w szkołach.	MOPS w Grajewie
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	MOPS w Grajewie, placówki oświatowe, POZ, PPP w Grajewie, Zespół Kuratorski
Zapewnienie rodzinom warunków lokalowych.	Urząd Miasta w Grajewie
2. Wspomaganie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	
Zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny	MOPS w Grajewie
Praca z rodziną w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.	MOPS w Grajewie, Zespół Kuratorski, PCPR w Grajewie
Objęcie rodzin specjalistycznym poradnictwem (psycholog, terapeuci, prawnik)	MOPS w Grajewie, PCPR w Grajewie, PPP w Grajewie, Szpital w Grajewie, POZ,
Promowanie działań na rzecz integracji rodziny i aktywnego spędzania czasu wolnego.	MOPS w Grajewie, GCK w Grajewie, Świetlica Środowiskowa Przystań w Grajewie, placówki oświatowe, grajewskie Parafie, Ośrodek Kuratorski w Grajewie, Urząd Miasta w Grajewie
3. Ograniczenie sytuacji kryzysowych w rodzinach powstających w wyniku występujących uzależnień i współuzależnień.	
Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.	MOPS w Grajewie, KPP w Grajewie, Zespół Kuratorski, MKRPA w Grajewie, Miejski Zespół

	Interdyscyplinarny,
Pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniem i współuzależnieniem	MOPS w Grajewie, KPP w Grajewie, Zespół Kuratorski, MKRPA w Grajewie, Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
Współpraca z podmiotami i instytucjami zajmującymi się rodziną.	MOPS w Grajewie, KPP w Grajewie, Zespół Kuratorski, placówki oświatowe, MKRPA w Grajewie, Miejski Zespół Interdyscyplinarny, PCPR w Grajewie,
Realizacja działań zapobiegawczych, profilaktycznych i interwencyjnych w rodzinach dotkniętych przemocą.	Urząd Miasta w Grajewie, MOPS w Grajewie, KPP w Grajewie, Zespół Kuratorski, MKRPA w Grajewie, Miejski Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, Szpital w Grajewie, POZ, PCPR w Grajewie, Świetlica Środowiskowa „Przystań” w Grajewie
4. Wzmacnianie systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.	
Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.	MOPS w Grajewie, PCPR w Grajewie,
Współpraca z sądami i instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonego w pieczy zastępczej.	MOPS w Grajewie, PCPR w Grajewie, Sad Rejonowy w Grajewie, Zespół Kuratorski,
Pomoc rodzinie w odbudowaniu właściwego środowiska wychowawczego w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej	MOPS w Grajewie, Zespół Kuratorski
5. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz sytuacji niepowodzeń położniczych.	
Współpraca z asystentem rodziny.	MOPS w Grajewie
Wsparcie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi m.in.: poradnictwo psychologiczne, poradnictwo prawne	MOPS w Grajewie, PCPR w Grajewie, PPP w Grajewie, placówki oświatowe, służba zdrowia

7. ADRESACI PROGRAMU

Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 skierowany jest do rodzin zamieszkujących teren miasta Grajewo, ze szczególnym uwzględnieniem:

- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- rodzin, którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska, w tym rodzin, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej;
- rodzin zagrożonych i dotkniętych ubóstwem, przemocą oraz uzależnieniami;
- dzieci i młodzieży, którym rodzice nie zapewniają odpowiedniej opieki oraz warunków do życia i rozwoju.

8. REALIZATORZY PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Grajewie na lata 2025-2027 będzie realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie. Realizacja programu opierać się będzie na współpracy z partnerami środowiska lokalnego, którzy specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnym działaniom wypracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości zapewniające wszechstronną i skuteczną pomoc rodzinom.

Do realizacji programu zaangażowane będą następujące instytucje:

- Urząd Miasta w Grajewie;
- Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Trójcy Przenajświętszej w Grajewie;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Grajewie;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Ojca Pio w Grajewie;
- Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Pawła II w Grajewie;
- Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Grajewie;
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza w Grajewie;
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Grajewie;
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza w Grajewie;
- Świetlica Środowiskowa „Przystań” w Grajewie;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie;
- I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Grajewie;
- Komenda Powiatowa Policji w Grajewie;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grajewie;

- Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grajewie;
- Grajewskie Centrum Kultury;
- Szpital Ogólny im. W. Gineła w Grajewie;
- Klub „Zdrowie i Trzeźwość” w Grajewie;
- Ośrodek Kuratorski Nr 1 przy Sądzie Rejonowym w Grajewie.

9. FINANSOWANIE PROGRAMU

Finansowanie trzyletniego Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 będzie pochodzić z następujących źródeł:

- środków własnych miasta;
- dotacji budżetu państwa;
- programów i innych środków zewnętrznych.

10. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku realizacji działań przewiduje się osiągnięcie następujących efektów:

- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i przywrócenie ich zdolności do prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich;
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin w celu zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych;
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka;
- przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny biologicznej;
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz poprawnych relacji rodzinnych;

- rozwój efektywnej współpracy między instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny;
- właściwe rozpoznawanie i reagowanie na potrzeby dzieci i młodzieży, szczególnie z rodzin dotkniętych kryzysem.

11. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring programu umożliwi analizę realizacji podejmowanych działań oraz ocenę ich skuteczności i efektywności. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie, w terminie do 31 marca każdego roku, sporządzi sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny oraz przedstawi potrzeby związane z dalszą realizacją tych zadań. Ewaluacji podlegać będzie stopień realizacji celów szczegółowych przez podejmowane działania prowadzące do ich osiągnięcia. W trakcie realizacji programu przewidziana jest możliwość dokonywania zmian, wynikających z bieżąco diagnozowanych potrzeb.

UZASADNIENIE

Miejski Program Wspierania Rodziny w Mieście Grajewo na lata 2025–2027, zwany dalej „Programem”, został opracowany na podstawie obowiązku ustawowego wynikającego z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z przepisami opracowanie oraz realizacja trzyletnich programów wspierania rodziny stanowi zadanie własne gminy.

Program jest kontynuacją działań realizowanych w ramach **Miejskiego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Grajewo na lata 2022–2024**, który dobiegł końca. W związku z zakończeniem realizacji poprzedniego programu, niezbędne jest podjęcie nowej uchwały w celu przyjęcia kolejnego programu obejmującego lata 2025–2027. Założenia programu stanowią istotny element polityki lokalnej, skierowanej na rozwiązywanie problemów niewydolności opiekuńczo-wychowawczej w rodzinach z dziećmi, które doświadczają trudności w pełnieniu ról rodzicielskich. Jego głównym celem jest stworzenie warunków umożliwiających rodzinom prawidłowe wypełnianie ich funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie wsparcia w opiece i wychowaniu dzieci.

Odbiorcami Programu są również przedstawiciele instytucji i służb działających na rzecz dziecka i rodziny.